

SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV-1010. Tālrunis: 67830735, 67210274. E-pasts: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2025. gada 10. novembrī

Satversmes tiesas 2. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Anita Rodiņa, tiesneši Veronika Krūmiņa un Mārtiņš Mits, kolēģijas sēdē izskatījusi pieteikuma iesniedzējas [...] pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 185/2025),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzēja lūdz Satversmes tiesu atzīt Civillikuma 110. panta otro daļu un 115. panta trešo daļu (turpmāk – apstrīdētās normas) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes 105. panta pirmajam teikumam un spēkā neesošu no [datums].

2. Civillikuma 110. panta otrā daļa nosaka: “Laulāto mantas sadalīšana neatņem laulāto kreditoriem viņu tiesības. Trešo personu iegūtās tiesības paliek spēkā.”

Šā likuma 115. panta trešā daļa nosaka: “Laulības līguma noteikumi, kas aprobežo trešo personu iegūtās tiesības uz laulāto mantu, šīs trešās personas nesaista.”

3. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmo daļu konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai var iesniegt ikviena persona, kura uzskata, ka viņai Latvijas Republikas Satversmē noteiktās pamattiesības aizskar tiesību norma, kas neatbilst augstāka juridiska spēka tiesību normai. Atbilstoši šā panta sestās daļas 1. punktam pieteikuma iesniedzējam pamattiesību aizskārums jāpamato.

Personas pamattiesību aizskārums ir konstatējams, ja, pirmkārt, personai Latvijas Republikas Satversmē ir garantētas konkrētas pamattiesības un, otrkārt, apstrīdētā norma tieši aizskar šīs pamattiesības (piemēram, *Satversmes tiesas 2020. gada 30. decembra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2020-08-01 11. punkts*).

Pieteikuma iesniedzēja un viņas laulātais noslēdza laulības līgumu par mantas šķirtību, saskaņā ar kuru divi nekustamie īpašumi ir pieteikuma iesniedzējas atsevišķā manta. Pieteikuma iesniedzējas laulātā kreditors cēla prasību pret pieteikuma iesniedzēju, lūdzot vērst parāda piedziņu uz vienu no nekustamajiem īpašumiem, kā arī uz otrā īpašuma atsavināšanas vērtību. Prasība pamatota ar to, ka pirms laulības līguma noslēgšanas šie nekustamie īpašumi bijuši viņas laulātā atsevišķā manta. Apelācijas instances tiesa prasību apmierināja. Tiesa konstatēja, ka nekustamie īpašumi pirms to nodošanas pieteikuma iesniedzējai bija viņas laulātā atsevišķā manta. Tiesa, lemjot par piedziņas vēršanu uz nekustamajiem īpašumiem, ņēma vērā pieteikuma iesniedzējas laulātā saistību apmēru brīdī, kad nekustamie īpašumi tika nodoti pieteikuma iesniedzējas atsevišķajā mantā. Senāts atteicās ierosināt kasācijas tiesvedību. Pieteikuma iesniedzēja uzskata, ka apstrīdētās normas pieļauj parāda piedziņas vēršanu uz viņas atsevišķo mantu laulātā saistību dēļ un tādējādi aizskar viņas Latvijas Republikas Satversmes 105. panta pirmajā teikumā ietvertās tiesības uz īpašumu.

Pieteikumā aprakstīti faktiskie apstākļi, izklāstīti vispārīgi apsvērumi par tiesību uz īpašumu saturu, kā arī pausts pieteikuma iesniedzējas viedoklis par apstrīdētajām normām. No pieteikuma secināms, ka pieteikuma iesniedzēja pēc būtības nepiekrīt apelācijas instances tiesas vērtējumam civillietā par to, ka nekustamie īpašumi bija viņas laulātā atsevišķā manta. Viņa uzskata, ka šie īpašumi ir viņas atsevišķā manta, jo to iegūšanā izmantoti viņas līdzekļi un darbs. Tomēr apstākļi, ka pieteikuma iesniedzēja nepiekrīt tiesas spriedumam civillietā nevar būt pamats lietas ierosināšanai Satversmes tiesā. Satversmes tiesas kompetencē nav pārbaudīt, vai vispārējā tiesa konkrētajā lietā ir pareizi interpretējusi un piemērojusi tiesību normas (piemēram, *Satversmes tiesas 2017. gada 17. novembra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2017-01-01 11. punkts*). Tādējādi pieteikumā norādītais neapstiprina, ka tieši apstrīdētās normas rada pieteikuma iesniedzējai Latvijas Republikas Satversmes 105. panta pirmajā teikumā ietverto pamattiesību aizskārums.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmajai daļai un sestās daļas 1. punktam.

4. Pieteikums Satversmes tiesā iesniegts 2025. gada 8. aprīlī. Tomēr Satversmes tiesas elektroniskās dokumentu aprites sistēmas kļūdas dēļ tas nodots izskatīšanai kolēģijai 2025. gada 10. oktobrī. Pieteikums netika izskatīts Satversmes tiesas likuma 20. panta septītajā daļā noteiktajā termiņā, proti, viena mēneša laikā no pieteikuma iesniegšanas dienas.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 2. kolēģija

nolēma:

1. Atteikties ierosināt lietu pēc [...] pieteikuma (pieteikums Nr. 185/2025).
2. Atvainoties [...] par kavējumu viņas pieteikuma izskatīšanā.

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētāja

Anita Rodiņa